

“O nosaltres o ells”

La gran sorpresa de les darreres eleccions a Israel, Tommi Lapid, de setanta-un anys, parla sobre les relacions del seu partit, el Shinui, amb els ultraortodoxos, els palestins i el seu possible soci de coalició, Ariel Sharon.

Després de l'aclaparador èxit de la seua formació a les darreres eleccions, el partit Shinui ha esdevingut, amb un 12% dels sufragis, la tercera força política d'Israel. Malgrat la victòria electoral del Likud, el primer ministre, Ariel Sharon, té moltes dificultats per trobar un soci de govern. L'ajudarà, el partit Shinui, a formar un executiu estable?

—Nosaltres estem disposats a formar coalició, però tan sols si es respecten les nostres condicions. No formarem part de cap gabinet en què participen els ultradretans d'Avigdor Lieberman o els ultraortodoxos del partit Shas. Sharon ha de decidir qui vol tenir al costat: o nosaltres o ells.

—Què té en contra del Shas?

—Aquest partit representa justament allò a què nosaltres ens oposem: la tutela de la religió fins i tot sobre els ciutadans laics. I no permetria mai que tallarem la influència dels ultraortodoxos.

—Això significa que no els pot pair, els devots de l'extrema dreta.

—No és cert. M'irrita molt, però, que es neguen a dur la càrrega que els pertoca com sí que fa la resta de ciutadans.

—Durant la nit electoral va comentar que ara el seu partit té una oportunitat històrica per “transformar el rostre d'Israel”. Com ho vol aconseguir?

—En el millor dels casos, amb un govern laic de Sharon. Seria el primer de la història d'Israel. Ens hi juguem un munt de reformes fonamentals de la societat, com ara la implantació del matrimoni civil, i no només davant el rabí, com fins ara. Hauria d'estar permès que els autobusos i els

trens circularen també els dies de sàbat. I ja n'hi ha prou que els estudiants del Talmud siguen eximits de fer el servei militar i que hom afavoresca les famílies ultraortodoxes, que són molt sovint famílies nombroses, mitjançant l'augment del subsidi a partir del quart fill.

—Aquestes condicions són irrenunciables per a vostè?

—Es clar. Com podríem altrament mirar la cara als nostres electors? D'altra banda, comprenem que la separació entre sinagoga i estat només és factible a llarg termini. En la primera conversa que vam mantenir Sharon i jo tots dos estàvem d'acord que disposem d'un punt de partida realista per a negociar. Ara bé, podria ser que el Partit Unificat dels Jueus de la Torà també participara en la coalició.

—No sembla gaire preocupat davant aquesta idea. Els Jueus de la Torà també són ultraortodoxos...

—...Però no assumirien cap responsabilitat de govern.

—No exclou la possibilitat de col·laborar amb el Shas en cas de guerra a l'Iraq?

—Si he de ser sincer tan sols em referia a un cas d'extrema urgència; per exemple, si Israel és atacat amb míssils i cal constituir un gabinet de crisi. Ara estic parlant de la formació d'un govern regular.

—Vostè pressiona el Partit Laborista perquè renunciï a passar a l'oposició i faci costat a Sharon. Per què?

—Necessitem un govern laic de centre. En aquest sentit, m'he reunit amb el president del partit, Amram Mitzna, per convèncer-lo que els dos junts hauríem de fer causa comuna

amb les nostres demandes davant Sharon. Però es va mostrar molt tostum i ha optat per mantenir-se'n al marge.

—Com s'explica la caiguda del Partit Laborista del 20,3% al 14,5%? Potser Mitzna no era el candidat escaient?

—Els electors el fan responsable del fracàs del procés de pau. Ha pagat ben cars aquests dos anys i mig d'intifada. Siga com siga, ha fet una campanya electoral que, de tan dolenta, feia llàstima.

—Mitzna advoca per la represa immediata de les converses de pau amb els palestins, un pas que Sharon refusa categòricament mentre no cesse la violència. A favor de qui està vostè?

—En aquesta qüestió no estic pas d'acord amb Sharon. El retorn a la taula de negociacions és una de les nostres condicions per entrar en el govern. Si no negociem perquè hi ha terrorisme, l'únic que farem és afeblir les forces moderades. Alhora estariem permetent que els extremistes s'aprofitaren de nous atemptats per imposar un veto *de facto* contra qualsevol possibilitat d'acostament.

—Negociaria fins i tot amb Iàsser Arafat?

—No, cal que parlem davant per davant amb palestins moderats. A més, no cal dir-ho, han de fer tot el possible per aturar els atemptats.

—Sharon no desaprofita cap oportunitat per palesar el seu menyspreu envers els europeus. A vostè, per contra, se'l considera més aviat un amic del Vell Continent.

"De vegades pense que els europeus no s'espavilaran ni entendran la nostra lluita contra el terrorisme fins que no facen volar la torre Eiffel o la Porta de Brandenburg."

—Jo comprenc molt bé que s'enfade. De vegades pense que els europeus no s'espavilaran ni entendran la nostra lluita contra el terrorisme fins que no facen volar la Torre Eiffel o la Porta de Brandenburg. Tot i això, si realment volem exercir certa influència, cal que adoptem una posició més neutral. El primer ministre és molt exagerat en les seues reaccions. Trobe que no ens hauríem d'allunyar gaire d'Europa.

—Ariel Sharon ha obtingut un resultat que dobla els escons del seu partit, tot i que la situació a Israel no és pas bona. Pensa que ha fet un bon treball?

—Mantinc bones relacions amb Sharon, encara que la feina que ha fet fins ara no m'agrada gens. Val a dir que les circumstàncies tampoc no han estat gens fàcils. A més, Sharon ha canviat bastant en els últims anys, s'ha tornat més moderat i més tou. Ara, però, també es troba entre dues parets: la del seu desig de pau i la del seu compromís per mantenir els assentaments jueus a Gaza i Cisjordània.

Annette Grossbongardt

© Der Spiegel-EL TEMPS

Traducció: Joan Martínez Terrones

TEATRE CAPITOLIO DE GODELLA

ALBENA TEATRE presentarà el seu nou espectacle **SPOT**
Divendres 7 de març 22,30 hores

lluís llach Concert presentació del seu nou disc
jocs cançons compromeses i records dels que ja no hi són
Dissabte 8 de març

Venda d'entrades a partir del dilluns
10 de febrer al Poliesportiu de Godella en horari d'oficina pels matins i per les vesprades. Més informació al telèfon 963 64 30 06

